

2020-06-11

Information

Praktisk vägledning för regional samverkan TIA

Varför en vägledning?

Denna vägledning vänder sig till ansvariga inom berörda myndigheter, folkbildningen och andra idéburna organisationer som stöd vid organisering och genomförande av tidiga insatser för asylsökande (TIA). Syftet med vägledningen är att skapa samsyn mellan aktörer för ett mer enhetligt agerande i samverkansprocessen. Vägledningen anger en grundläggande nivå för att uppnå en ändamålsenlig samverkan.

Tidiga insatser för asylsökande syftar till att erbjuda asylsökande och vissa nyanlända invandrare en meningsfull sysselsättning för att motverka passivisering under asyltiden och främja en framtida etablering för dem som beviljas uppehållstillstånd i Sverige. Verksamheten med stöd från länsstyrelsen ska syfta till att främja kunskaper i det svenska språket, kunskaper om det svenska samhället och arbetsmarknaden samt hälsa. Ett liknande syfte har folkbildningsverksamheter med stöd från Folkbildningsrådet, att öka kunskaperna i svenska språket och om samhället samt att främja deltagande i arbets- och samhällsliv.

Länsstyrelsen ska verka för en geografisk spridning av insatser så att tillgången på insatser för asylsökande motsvarar det behov som finns i länet. Länsstyrelsen ska även verka för regional samverkan mellan kommuner, statliga myndigheter, folkbildningen idéburna organisationer och andra relevanta aktörer.

Migrationsverket ska hålla den information om målgruppen som behövs för länsstyrelsens uppdrag tillgänglig för dem, till exempel om antal personer inom varje kommun i respektive län och hur gruppen ser ut i fråga om kön och åldersintervall.

Migrationsverket ska hålla information om insatser tillgänglig för målgruppen samt underlätta för målgruppen att delta i insatser, t.ex. genom utbetalning av reseersättningar.

Folkbildningsrådet ska regelbundet informera länsstyrelsen om var verksamheter hos studieförbund och folkhögskolor har startat och i vilken omfattning.

Studieförbund och folkhögskolor ska föra dialog med länsstyrelsen och Migrationsverket om var det finns behov av verksamhet i länet och om vilken verksamhet som folkbildningen bedriver och planerar.

Syftet med regional samverkan

Den regionala samverkan ska bidra till:

- Att insatser i stor utsträckning ges i närheten av där asylsökande bor.
- Att insatser som beviljats statsbidrag är välbesökta.
- Att asylsökande vet hur de ska få information om vilka insatser de kan delta i.
- Att asylsökande som bor på orter, där utbudet inte är tillräckligt stort eller varierat, har möjlighet att resa till insatser.
- Att asylsökande som har beviljats ersättning för resor får utbetalningen i god tid.
- Att ersättning för resor används ändamålsenligt.
- Att den administrativa hanteringen är rimlig för både anordnare och myndigheter.

Gemensamma principer för regional samverkan

Tidiga insatser bedrivs till största delen av studieförbund och folkhögskolor, andra idéburna organisationer samt i viss mån av kommuner. En utgångspunkt för att underlätta samverkan mellan myndigheter och idéburna organisationer är den europeiska koden för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen. Koden är avsedd att skapa gemensamma spelregler för samverkan mellan idéburna organisationer och den offentliga förvaltningen på lokal, regional och nationell nivå. Samverkan bör vara regelbunden och ömsesidig och baseras på tillit och med respekt för idéburna organisationers självständighet och oberoende. Beroende på vad

som är syftet, kan samverkan ske på olika nivåer.

Kodens nivåer av samverkan

1. Information - den lägsta nivån av samverkan, som ofta innebär enkelriktad information från myndigheterna men även ömsesidig delning av information.
2. Samråd - sker oftast genom att myndigheterna informerar idéburna organisationer om förslag till beslut och ger dem möjlighet till inflytande genom att lämna synpunkter och feedback. Återkoppling efter samråd är av central betydelse.
3. Dialog - bygger på gemensamma intressen för att utveckla ett särskilt område eller för att lösa ett gemensamt problem. En dialog är ofta återkommande och båda parter ska kunna påverka agendan.
4. Partnerskap - är den mest långtgående formen av samverkan. Partnerskap kan exempelvis omfatta aktiviteter som delegering av en särskild uppgift till en idéburen organisation eller gemensamt beslutsfattande.

Former för och innehåll i regional samverkan

I samtliga län finns någon form av regionalt samverkansforum kring TIA som sammankallas av länsstyrelserna. Syftet är att samordna aktörernas uppdrag och insatser samt utbyta information, så att aktörerna tillsammans kan medverka till att utbudet av tidiga insatser blir tillgängligt för målgruppen och anpassas till aktuella behov.

Det kan handla om att ta fram gemensamma lägesbilder av utbud och efterfrågan, genomföra samråd inför beslut om mellan vilka kommuner som Migrationsverket kan betala ut ersättning för resor samt om hur målgruppen bäst informeras om insatser och möjligheten till reseersättning.

Framgångsfaktorer för en välfungerande regional samverkan

- God planering för när samverkan behövs (t.ex. utifrån när en ny utlysningssperiod är på gång, när medel ska beviljas etc.).
- En gemensam bild regionalt av varför samverkan behövs, av principer för samverkan samt vad respektive aktör bör bidra med och kan förvänta sig av övriga.
- Tydliga kontaktvägar – det ska inte finnas någon tvekan om vem kontaktpersonen är hos de olika aktörerna.
- Att resurser för samverkan avsätts av alla parter.

Följande bör ingå i den regionala samverkan

- Information om antal vuxna asylsökande per län, kommun, boendeform, ålder, kön och kommande förändringar i målgruppen.
- Information om aktuella beslut om vilka resor mellan kommuner som kan ersättas.
- Information om vilka typer av insatser som erbjuds och planeras, var de äger rum, hur många deltagare verksamheten har kapacitet för och hur länge de planeras pågå.
- Dialog om hur väl pågående insatser möter målgruppens behov i olika kommuner, hur utbudet kan anpassas till förändrade lokala behov, samt vilka resor mellan kommuner som kommer att behövas.
- Dialog om hur information kan lämnas till Migrationsverket när en person som anordnaren utfärdat intyg till uteblir från eller avbryter deltagandet i en aktivitet.
- Dialog om hur målgruppen bäst informeras om insatser och resvägar.

Förväntningar på regional samverkan

Vad kan idéburna organisationer i regionen förväntas bidra med?

- Ta sitt ansvar som dialogpart, givet resurser, t.ex. ta initiativ till kontakt med myndigheterna, medverka i samverkansmöte och om möjligt samordna sig regionalt för att underlätta dialogen.
- Förmedla uppgift om regional/lokal kontaktperson inom verksamheten som länsstyrelsen och Migrationsverket kan kontakta samt kontaktuppgifter dit deltagare kan hänvisas.
- Lämna information om vilka insatser som pågår eller som planeras lokalt med förväntad deltagarkapacitet, tidsperiod och inriktning på insatsen.
- Meddela Migrationsverket om deltagare som anordnaren har utfärdat deltagarintyg till, avbryter sitt deltagande eller aldrig börjar delta i en aktivitet.

Vilket stöd kan idéburna organisationer i regionen förvänta sig från länsstyrelserna och Migrationsverket?

- Att dialogen och informationsutbytet är ömsesidigt.
- Att hänsyn tas till den idéburna sektorns regionala och lokala förutsättningar och resurser.
- Information om hur myndigheterna bör kontaktas.
- Information om former och tidsplan för dialogmöten, samråd, aktuella lägesbilder eller beslut.
- Dialog kring i vilka kommuner som olika typer av insatser behövs framöver.
- Samråd med Migrationsverket om kommande behov av resor mellan kommuner samt information om mellan vilka kommuner som resor för närvarande kan beviljas ersättning.
- Att Migrationsverket och Länsstyrelsen i viss mån kan bidra

med att informera asylsökande om organisationernas insatser.

Aktuella styrdokument och information

- Förordning (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.
- Förordning (2016:1363) om länsstyrelsernas uppdrag avseende insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.
- Förordning (2016:1364) om statsbidrag till verksamhet för asylsökande m.fl.
- Folder: Information: Reseersättning för tidiga insatser för asylsökande
- Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen: <https://www.mucf.se/koden-ett-verktyg-inflytande>

Kontaktuppgifter till TIA-ansvariga på myndigheterna

För aktuella kontaktuppgifter hänvisas till myndigheternas webbsidor. Kontaktuppgifter till länsstyrelsernas TIA-handläggare finns på respektive länsstyrelses webbsida, sökväg Tidiga insatser för asylsökande.

Migrationsverkets regionala kontaktpersoner för TIA finns på webbsidan: <https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/tidiga-insatser-for-asylsokande.html>

Vägledningen har gemensamt tagits fram av samverkansdelegationens nationella arbetsgrupp för TIA. Där ingår länsstyrelserna (sammankallande), Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och regioner samt Folkbildningsrådet. Arbetsgruppen ska samordna och stödja myndigheternas uppdrag samt följa upp hur samarbetet fungerar mellan berörda myndigheter, folkbildningen och andra idéburna organisationer.

Denna vägledning vänder sig till ansvariga inom berörda myndigheter, folkbildningen och andra idéburna organisationer, som stöd vid organisering och genomförande av tidiga insatser för asylsökande (TIA). Syftet med vägledningen är att skapa samsyn mellan aktörer för ett mer enhetligt agerande i samverkansprocessen.

